

نکات ضروری و علایم خطر در نوزادان



تهیه و تدوین

گروه نوزادان بیمارستان شهید محمد منتظری نجف آباد

تاریخ ابلاغ : ۱۳۹۹/۰۸/۱۷

تاریخ بازنگری : ۱۴۰۴/۹/۰۵

تاریخ بازنگری بعدی : ۱۴۰۷/۹/۰۵

کد : MH.BR.PE.NICU.۲۵۶

واحد آموزش به بیمار

مزایای شیر مادر

- شیر مادر سبب رشد مطلوب و بقاء شیرخوار میشود.
- شیرروزیهای اول (آغوز) بسیار مغذی و حاوی مواد مفیدی برای مقابله در برابر بیماریهاست.
- شیر مادر نیازهای غذایی شیرخوار در ۶ ماه اول را تامین میکند و شیرخوار حتی به آب هم نیاز ندارد.
- تغذیه با شیر مادر از بروز آسم . آلرژی . دیابت . چاقی . فشارخون بیماریهای قلبی و عروق در بزرگسالی می کاهد.
- ضریب هوشی کودک شیرخوار بالاتر است.
- شیر مادر تمیز . گرم و همیشه در دسترس است.
- میزان ابتلا به اسهال و بیماریهای انگلی نیز در آنان کمتر است.
- کودکی که با شیر مادر تغذیه میشود کمتر دچار ناهنجاریهای فک و رویش نابجای دندان و پوسیدگی آن میشود.

نحوه نگهداری شیر دوشیده در منزل

- شیر دوشیده شده بیرون از یخچال در دمای ۲۴ درجه به مدت ۳ تا ۴ ساعت قابل نگهداری میباشد.
- درون یخچال تا ۴۸ ساعت قابل نگهداری است.
- درون فریزر یخچال ۳ ماه قابل نگهداری است.
- شیر ذوب شده را داخل یخچال تا ۲۴ ساعت پس از ذوب شدن میتوان استفاده نمود.

نکته قابل توجه: از مصرف غذاهای نفاخ. سیر. پیاز. کلم. و غذاهای پر ادویه

بپرهیزید و همچنین حتی الامکان از خوردن گوشت گاو و گوساله خودداری
نمایید.

مراقبت از چشمها: از هیچ ماده یا دارویی برای چشمها استفاده

نکنید مگر به دستور پزشک در صورت قرمز یا متورم بودن چشمهای نوزاد یا
داشتن ترشحات چرکی به پزشک یا مرکز بهداشتی مراجعه شود.

مراقبت از بند ناف نوزاد

- بند ناف نوزاد معمولا ۲ هفته بعد از تولد نوزاد از بدن جدا میشود.
- بند ناف و محل اتصال آن به بدن نوزاد تمیز و خشک نگه داشته شود.
- از گذاشتن هرگونه پوشش روی بند ناف خودداری شود.
- کهنه نوزاد زیر بند ناف بسته شود.
- از دستکاری و قرار دادن مواد آلوده بر روی بند ناف خودداری شود.
- استفاده از الکل توصیه نمیشود زیرا الکل خشک شدن بند ناف را به
تاخیر می اندازد.
- اجازه داده میشود که بند ناف در معرض هوا بطور طبیعی خشک شود و از
هر نوع درمان مخصوص برای بند ناف خودداری شود.
- در صورت مشاهده قرمزی و التهاب و ترشح از محل ناف حتما سریعا
مراجعه کند.

زردی در نوزاد

زردی که بلافاصله بعد تولد و یا طی ۳۶ ساعت اول زندگی ایجاد میشود باید مورد توجه ویژه باشد زیرا این نوع زردی خطرناک است چون ممکن است به علت ناسازگاری خونی مادر و نوزاد و یا به علت عفونت یا برخی از بیماریها ایجاد شده باشد و نوزاد بایستی حتما در بیمارستان بستری شود و تحت درمان نور شدید و یا حتی تعویض خون قرار گیرد تا از آسیب مغزی در نوزادان جلوگیری شود.

((زردی که روز دوم و سوم بعد از تولد بروز میکند معمولا روز چهارم به اوج خود میرسد و بین روزهای پنجم تا هفتم کمتر شده و از بین میرود.))

بهترین روش پیشگیری در نوزادانی که در روز دوم و سوم نوزادی دچار زردی میشوند تغذیه مکرر با شیر مادر میباشد .

توجه : از دادن شیر خشت. آب قند. ترنجبین. به نوزاد دچار زردی خودداری کنید و به نوزاد لباسهایی غیر از رنگ زرد و نارنجی بپوشانید.

درمان : با تشخیص و درمان زودرس این بیماری میتوان از عوارض آسیب مغزی جلوگیری کرد. برای درمان این بیماری پس از اندازه گیری میزان بیلی روبین سرم بسته به شدت زردی و سن نوزاد درمان با نور شروع میگردد که بسته به تشخیص پزشک و شدت زردی و اختلالات خونی همراه در منزل یا بیمارستان توصیه میشود. نوری که استفاده میشود بانور لامپهای مهتابی متفاوت است. بنابراین قرار دادن نوزاد زیر لامپ مهتابی در درمان زردی تاثیری ندارد.

تب

با استفاده از یک تب سنج میتوانید میزان دمای بدن فرزند خود را اندازه گیری کنید در حالت زیر کودک تب دارد. دمای بدن نوزاد بالاتراز ۳۷ درجه هنگامی که درجه در زیر بغل نوزاد قرار گیرد درجه حرارت بالای ۳۷/۵ در نوزاد زیر ۳ ماهگی مورد اورژانسی است.

توصیه به والدین

- طفل تب دار را زیاد نپوشانید زیرا تب او بالاتر میرود.
- از داروهای تب بر استفاده نکنید مگر با دستور پزشک.
- هوای اتاق را عوض کنید برای اینکه بچه سرما نخورد هنگام تعویض هوا او را به اتاق دیگر ببرید و پیش از اینکه کودک به تخت خود باز گردد باید اتاق دوباره گرم شود.
- صورت . گردن . دست ها و حتی پاهای کودک را تمیز کنید. باعث شاداب شدن او میشود.

چه چیزهایی باعث تب میشود

- بیشتر تب ها در اثر عفونت یا دیگر بیماریها بوجود می آید.
- نوزادان و شیرخواران گاهی پس از واکسن زدن به تب خفیف مبتلا میشوند.
- دندان در آوردن نیز گاهی باعث تب خفیفی میشود.

- لباس زیاد پوشاندن بخصوص در نوزادان تازه متولد شده ممکن است تب ایجاد کند .

درجه حرارت

درجه حرارت اتاق ۲۵-۲۳ درجه وهوای اتاق تازه باشد. نوزاد در معرض جریان سریع هوا یا کوران و کنار پنجره نباشد. کهنه وملافه های خیس فوراً تعویض شود. اگر بدن نوزاد خیلی گرم بود باید پوشش او را کم کرد و اگر با کاهش پوشش نوزاد در عرض ۱ ساعت دمای بدن نوزاد پایین نیامد ونوزاد بی حال بود سریعاً به پزشک مراجعه شود.

حمام کردن نوزاد

- نوزاد را زودتر از ۷ ساعت پس از تولد حمام نکنید.
- پس از حمام کردن نوزاد را خشک کنید و بپوشانید و اتاق نوزاد گرمتر باشد.
- روزانه صورت و گردن و زیر بغل نوزاد را بشویید .
- باسن نوزاد را هر گاه کثیف شد بشویید و کاملاً خشک کنید.
- از پودر یا روغن های معطر استفاده نکنید .

دانستیهای دوران نوزادی

- تنفس نوزاد با بینی است لذا در صورت گرفتگی بینی قادر به تغذیه با دهان نمی باشد و بایستی با فین کش نوزادی تخلیه و تمیز شود .

- در روزهای اول رنگ مدفوع نوزاد سیاه است اما کم کم رنگ طبیعی پیدا میکند .
- نوزاد باید حتما در ۲۴ ساعت اول ادرار و در ۴۸ ساعت اول مدفوع داشته باشد.
- ممکن است لکه های قرمز رنگی روی پلک و یا پشت گردن نوزاد دیده شود که طبیعی است و در طول چند ماه از بین میرود.
- ممکن است در سفیدی چشم نوزاد بر اثر فشار در زایمان خونریزی یا قرمزی مشاهده شود که در طول چند روز خود بخود بر طرف می شود.
- در سقف دهان نوزاد دانه های سفید رنگی مشاهده میشود که معمولا خودبخود در طول چند هفته از بین میرود.
- ممکن است در روزهای اول تولد پستانهای نوزاد سفت باشد و یا ترشح داشته باشد که پس از چند روز معمولاً به حالت اول بر میگردد و به هیچ عنوان نباید ماساژ داده یا دستکاری کرد.
- ممکن است نوزادان دختر ترشحات خونی در دستگاه تناسلی داشته باشند که مختصر است و خودبخود قطع میشود و نیاز به اقدام خاصی نیست.

با آرزوی سلامتی